

De Borch te Baarlo

DOOR

M. FLOKSTRA

Afb. 1. De Borch Baarlo na de restauratie, 1974. Rijksdienst voor de monumentenzorg te Zeist (169695).

Bij nadering van het dorp Baarlo valt meteen het gemeentebord op. Het verwelkomt de bezoekers en vermeldt dat men zich in het kastelendorp bevindt. Naast de zogenaamde kastelen of versterkte huizen staan er slechts twee riddermatige huizen. Het betreft de Borch en de Raay die beide de eigenaren destijds onder bepaalde condities toegang verleenden tot zitting in de Staten van het Overkwartier. De Borch wordt in de volksmond kasteel d'Erp genoemd naar een van de laatste adellijke bezitters, namelijk de familie Van Erp. De heerlijke rechten van het dorp Baarlo waren, ondanks deze prachtig klinkende namen, vóór 1673 aan geen van deze kastelen verbonden.

Deze rechten kwamen toe aan de graaf, die zich vanaf 1339 hertog van Gelre mocht noemen. Zo behelsden deze rechten bijvoorbeeld het recht op de uitoefening van de rechtspraak, het recht om scholtis, ook wel schout genoemd, schepenen en bode te benoemen en de vervallen boeten te innen. Kortom, een complex van rechten behorend bij de lage rechtspraak. Hoe en op welke wijze Baarlo onder het bestuur van Gelre kwam, is nog niet achterhaald. Algemeen wordt aangenomen dat Baarlo eens deel uitmaakte van het bezit, dat door graaf Hendrik V van Kessel in 1279 aan graaf Reinald van Gelre verkocht werd.

De familie Van Baerle

Eén van de vroegste vermeldingen van de Borch te Baarlo is te vinden in het omvangrijke archief van d'Erp dat in het Rijksarchief Maastricht berust. Het betreft een verkoopakte uit het jaar 1388. In dat jaar verkocht Willem van Gulik als hertog van Gelre aan 'onse raedt', Jacob van Montfort, "huys ende Borch geheiten Baerlo gelegen inden lande van Kessel mit hoe-ren vesten ende graven mit allen den heerlickheyden, busschen, vischen, weyden, gueden ende toebehoren, als die selige heer Willem van Baerle, doe hij leefde plach toe hebben"¹. Wie de stichter van de Borch was is niet bekend, maar de leenverhouding met Gelre moet al van een oudere datum zijn. Bij een poging nadere bijzonderheden over deze Willem van Baerle te achterhalen is voorzichtigheid geboden. De

Afb. 2. Willem van Baerle, 1 november 1368 diameter 28 mm.
Randschrift: WILL[EM] VA. ...rest onleesbaar. Schildhoofd: beladen met een klimmende leeuw omgeven door vier bermelijnsaartjes. Onder: een leeg veld. Bron: RAG, Hertogelijk archief, Charter verzameling inv.nr. 380.

familienaam Van Baerle komt in de 14de eeuw regelmatig voor, terwijl het om verschillende geslachten gaat. Dit blijkt ondermeer uit het feit dat zij verschillende familiewapens voerden. In eerste instantie hebben we te maken met twee neven, die beiden toevallig Willem heetten. Eén van hen erfde van zijn vader bezittingen in Well. De andere Willem komt slechts een beperkt aantal keren in de geschreven stukken voor. Op 6 juli 1320 verkocht Arnold, voogd van Straelen, aan Zeger van Baerle al zijn rechten en goederen in de parochies Well en Bergen². Reeds vóór 5 december 1340 vererfden Zegers bezittingen op zijn zoon Willem van Baerle. Op 5 december 1340 maakte deze Willem met z'n zus Elisabeth een erfdeling, waarbij Elisabeth alle rechten van de 'teynde van Elslaer gelegen bennen Welre' kreeg toegewezen³. De akte werd zowel door haar broer Willem als ook door hun neef, eveneens Willem van Baerle geheten, bezegeld. De

Afb. 3. Sybert van Eyll, 20 april 1520. diameter ± 26 mm.
Randschrift: + S' rest onleesbaar. Wapenschild met een Franse lelie.
Bron: RAL, Familiearchief Scheres-d'Olne, inv.nr. 709.

Afb. 4. Willem van Baerle, 5 december 1340 diameter ± 24 mm.
Randschrift: + S' rest verloren ... Schildhoofd: een klimmende leeuw. Onder een recht opstaande pijl (Well-Straelen). Bron: Archiv Schloss Wissen zu Weeze, Urk. zonder nr.

zegels zijn, zij het fragmentarisch, bewaard gebleven, zodat we beide personen op grond van hun zegels kunnen identificeren. Zij voerden een wapen met een enkelstaartige, naar rechts gekeerde klimmende leeuw in het schildhoofd. Het schild van de Wellse Willem van Baerle is beladen met een recht opstaande pijl, die kenmerkend is voor Well. Daarentegen is het schild van z'n neef Willem leeg.

J. Linssen merkte bij zijn beschrijving van het zegel van Willem van Baerle uit 1368 op dat de klimmende leeuw vergezeld gaat met een aantal staande blokjes⁴. In tegenstelling tot deze bewering, welke J. Linssen overigens via E. Rosenkrantz van baron J. Sloet overnam, kan worden waargenomen dat de leeuw niet door blokjes, maar door een aantal hermelijnstaartjes vergezeld wordt⁵.

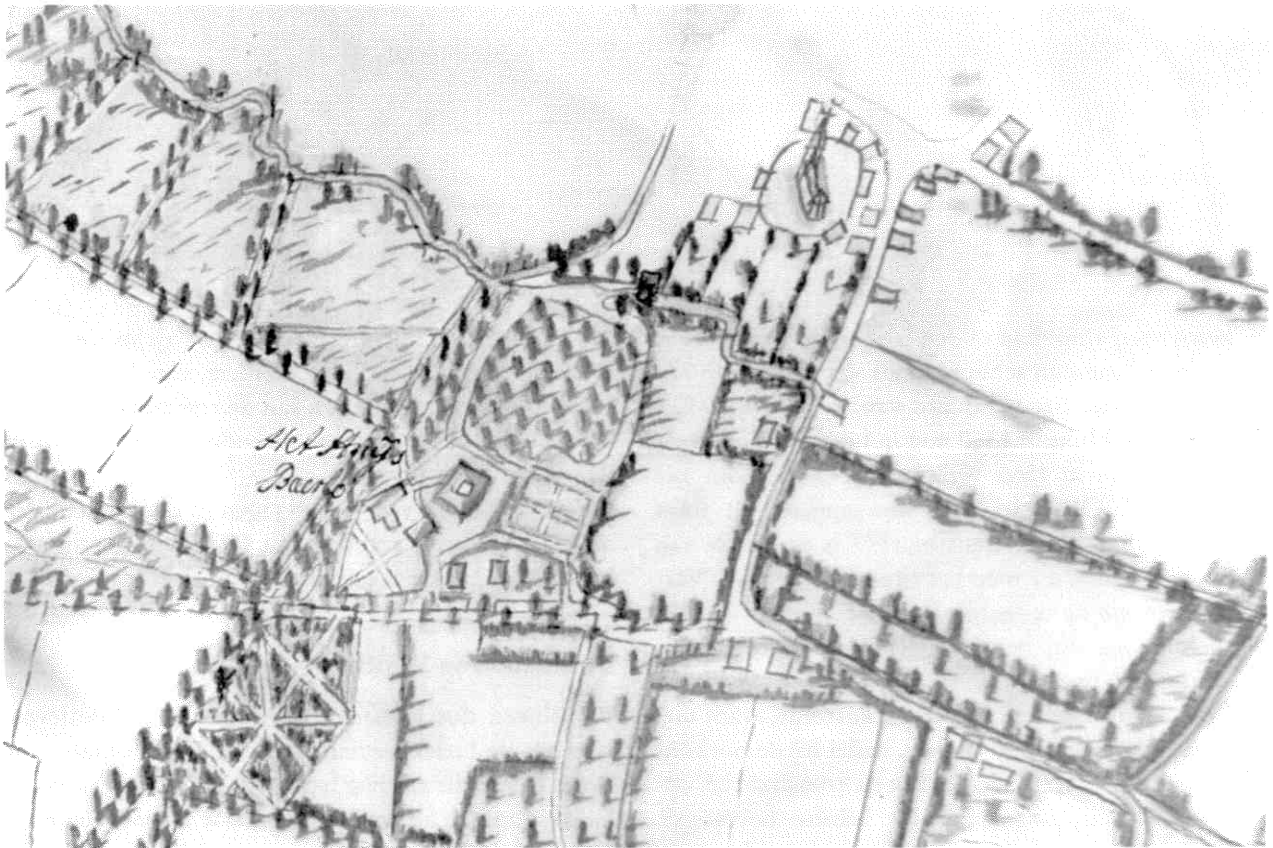
Alleen over de financiële toestand van de Wellse Willem van Baerle weten we iets meer. Op 22 januari 1363 verpandde hij al zijn bezittingen in Well voor een som van 780 gouden mottoenen (een Franse gouden munt) aan Hendrik van Hoenselaer⁶. Aanvankelijk zou dit pandschap binnen enkele jaren worden afgelost, maar men kan eraan twijfelen of dit, gelet op de bronnen van ná 1363, inderdaad gebeurde. Hendrik van Hoenselaer was ook geen blijver in Well, hij verkoos korte tijd later harde munt en verkocht zijn pandschap en rechten aan Johan van Mirlaer, heer van

Ter Horst⁷. De Wellse Willem van Baerle is kennelijk tussen 12 juni 1368 en 11 december 1370 gestorven. Zijn zus Elisabeth, intussen getrouwd met Wynant ter Weyden, verklaarde bij de verkoop van haar tienden gelegen te Elslaer onder Well op 11 december 1370, dat zij deze tienden bij een deling heeft verkregen van "oeren brueder Wyllem van Baerle des got genedich is"⁸.

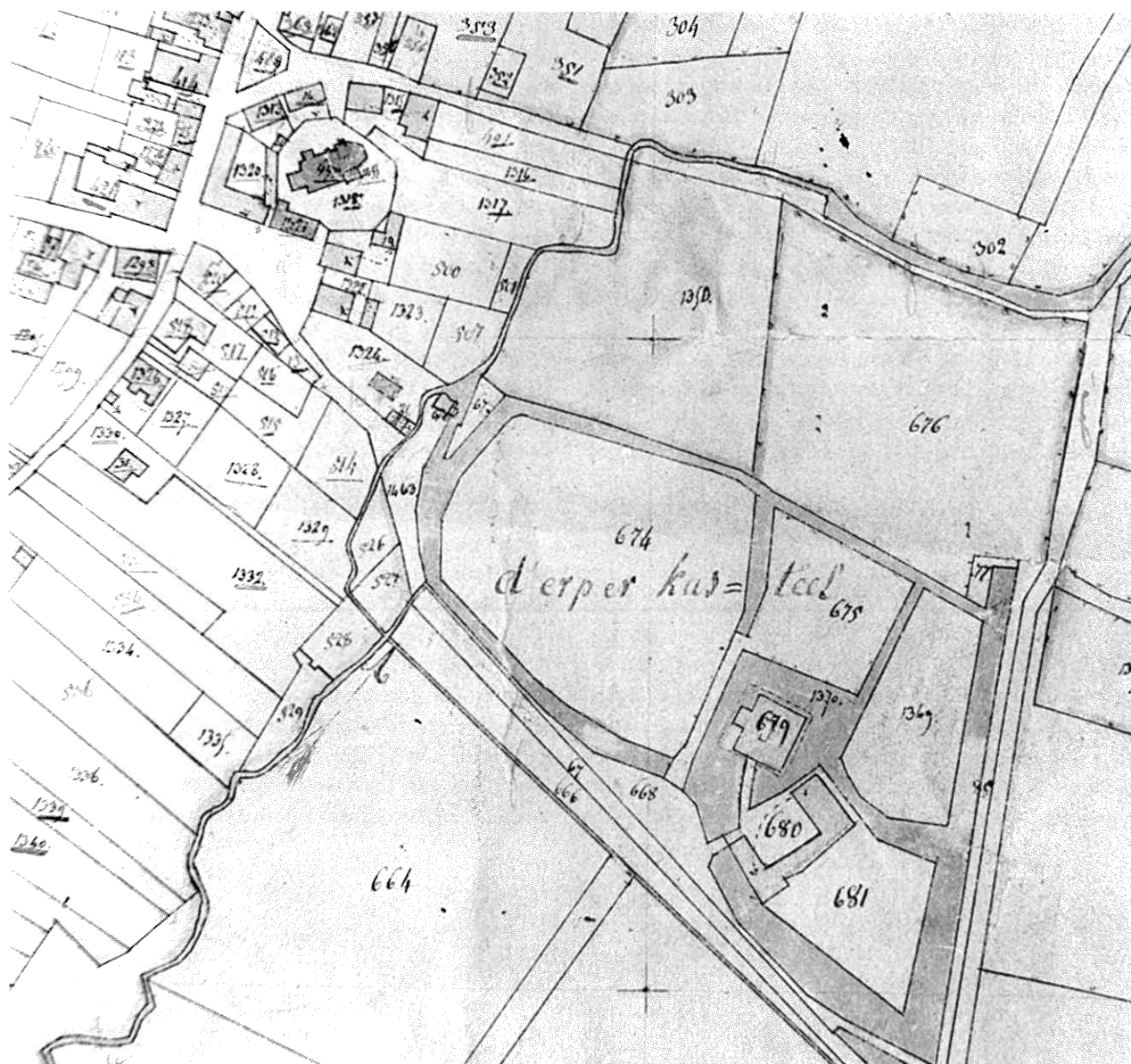
Maar laten we terugkeren naar Baarlo. Onopgelost blijft nog waarom Linssen zonder enig bewijs aanneemt dat de neef van de Wellse Willem heer van de Borch te Baarlo was⁹. De situatie rondom Well kende hij niet. Het enige houvast dat we hebben is dat de neef van de Wellse Willem telkens in de bronnen wordt omschreven als heer Willem van Baerle. Of dit samenhangt met de mogelijkheid dat deze Willem vóór 1340 tot 'ridder' was geslagen, weten we niet.

De Gelderse hertogen hadden in de 14de eeuw het hertogdom in vier kwartieren verdeeld, waar een ambtman of drossaard namens de landsheer het hoogste gezag uitoefende. In het Overkwartier vormden de dorpen op de westelijke Maasoever tot aan de Peel, die geen eigen beheer hadden, samen het ambt Kessel. De eerste maal dat er een ambtman van Kessel wordt genoemd, is in 1352¹⁰.

Op 9 juli van dat jaar verzoekt hertog Reinald aan "Johan van Bruechusen [van Geysteren, red.], heren

Afb. 5. Het Huijs Baerlo (de Borch), 1752. door landmeter Adam Blum. Bron: RAL, Kaartencollectie inv.nr. 617.

Afb. 6. D'Erper kasteel (de Borch). Kadaster Roermond, Kadastrale minuutplan 1825, Sectie C. Baarlo gemeente Maasbree.

Willams soen amptman in den lande van Kessel” hulde te doen “van den schoutetampt van den lande van Kessel” aan zijn broer Eduard van Gelre. Johan van Broekhuizen blijkt in 1360 nog in functie. Als opvolger komen we in 1363 Willem van Baerle voor het eerst tegen¹¹. Onduidelijk is, hoe lang hij dit ambt precies bekleed heeft, want in 1377 is er sprake van Johan ter Porten, die toen het ambt uitoefende¹². Verder treffen we de mogelijk Baarlose Willem in 1368 als getuige aan bij het opstellen van de huwelijksvoorwaarden tussen Eduard, hertog van Gelre en Catharina van Beieren. Het merkwaardige, want niet gebruikelijk, is dat deze Willem, nadat hij de oorkonde bekrachtigd heeft, ook nog een transfixbrief opstelt waarin hij nogmaals zijn belofte bevestigt¹³. Voor ons is echter belangrijk dat zijn zegel bewaard is gebleven. Uiteindelijk kunnen we hiermee vaststel-

len dat zijn zegel uit 1368 identiek is aan het zegel uit 1340. In 1369 moest heer Willem van Baerle acht pond aan schatting betalen aan de rentmeester van de hertog van Gelre wegens grondbezit in het dorp Baarlo¹⁴.

Helaas blijven er veel open vragen in deze geschiedenis, daar we beide personen na 1369 in de geschreven bronnen niet meer tegenkomen.

De familie Van Montfort

We blijven dus in het ongewisse over de motieven, waarom de Gelderse hertog in 1388 het leengoed de Borch verkocht aan ene Jacob van Montfort. Stond de hertog soms in het krijt en handelde hij met een puur leenrechtelijke ingreep deze zaak af? Volgens Linssen was Jacob een raad van de hertog en hij dacht dat Ja-

Afb. 7. Luchtfoto omstreeks 1930. Foto: Soesterberg.

cob door z'n positie de gelegenheid werd geboden een eerste bod te doen om het kasteel te verwerven. Of dat zo eenvoudig lag weten we niet. De hertog gaf bij de verkoop vrijwaring voor al diegenen, die eventueel rechten of aanspraken op de Borch konden doen gelden of meenden te hebben. Na de dood van Jacob van Montfort bevestigde de hertog in een ongedateerde akte, die wellicht uit de jaren 1393/94 stamt, dit nogmaals aan Jacobs weduwe Katharina Dickbier en haar twee kinderen¹⁵

...“dat wij Henrich Dickbier nyet en sullen van ons laeten scheiden van alsulker gevencknisse ende geloefden als he tot onser behoef gelaeft heeft he en hebbe eerst alsulk vertichnisse gedaen ende doen doen up dat huys ende guede tot Baerle mit hoeren toebehoeren also dat dat Katherynen ende hoeren kinderen ende hoeren erven vast ende stede”.

Verskillende geschiedschrijvers over Baarlo menen, dat Hendrik Dickbier tot de familie Van Myrlaer/Mir-laer behoorde, maar dit is geenszins het geval. Door de ongelukkige schrijfwijze van zowel de familienaam Dycber (Dickbier) als de plaats van herkomst Myrle (Mierlo) is er gauw een vergissing in het spel. Voor alle duidelijkheid: de familie Van Myrlaer/Mir-

laer was heer van Meerlo en de familie Dickbier was heer van het Brabantse Mierlo.

Hertog Willem van Gelre werd in 1402 opgevolgd door Reinald IV, waardoor de leenmannen van Gelre een nieuwe leeneed moesten afleggen. De kinderen van Jacob van Montfort en Katharina Dickbier waren in 1407 kennelijk nog minderjarig zodat hun oom, Hendrik Dickbier, heer van Mierlo, als voogd van de kinderen Van Montfort beleend werd met de Borch¹⁶. Korte tijd later, in 1410 beleende Reinald, hertog van Gelre, de jonge Egbert van Montfort met “dat huys tot Barle mit alle sijne toebehoeren also dat yn den lande van Kessel gelegen is tot enen Kesselschen leensrechten”¹⁷. Egbert werd in 1424 door Reinalds opvolger, hertog Arnold, wederom met de Borch beleend¹⁸.

Toch bleef de Brabantse kant van de familie, met name Hendrik Dickbier, hardnekkig en dacht de Borch in bezit te hebben. Op 27 april 1429 verkocht Hendrik aan z'n broer, Johan Dickbier, zowel huis en heerlijkheid Mierlo als zijn vermeende aanspraken op de Borch te Baarlo¹⁹. Voor wat betreft Baarlo was dit een schijnvertoning. De Borch kwam na de dood van Egbert van Montfort in handen van zijn zoon Sybert. Deze werd in 1456 met het Baarlose bezit beleend²⁰.

Syberts enige zus Jacoba, gehuwd met Wynant Spede maakte eveneens aanspraken op het huis²¹. Doch het feitelijke bezit van de Borch bleef in handen van haar broer. Sybert van Montfort werd ook door de Bourgondische bezetter, Karel de Stoute, beleend en wel op 8 oktober 1473²². Na de Bourgondische overheersing werd Sybert in 1493 door hertog Karel van Gelre met de Borch beleend²³. Het is jammer dat er nauwelijks andere gegevens voorhanden zijn over de familie Van Montfort in Baarlo dan een paar leenakten. Wellicht lagen hun belangen elders. Sybert overleed tussen 1493 en 1499. Zijn zoon Egbert, vernoemd naar zijn grootvader, werd op 12 november 1499 met de Borch te Baarlo beleend²⁴. Erg lang heeft Egbert de Borch niet in bezit gehad, want op 18 april 1501 verkocht hij al zijn Baarlose bezittingen aan Dirk die Klair, Lambertszoon²⁵. Later verkocht deze de Borch aan Johan van Eyll, heer van half Geysteren.

De familie Van Eyll

Johan van Eyll was, volgens pastoor Janssen, op 12 juli 1483 getrouwd met Elisabeth, dochter van Alard van Goor en Bela van Kessel, afkomstig van huis Kaldenbroek onder Lottum²⁶. Buiten de halve heerlijkheid en huys Geysteren hadden Johan en Elisabeth nog andere bezittingen, waarvan de in Baarlo gelegen hoeven, de grote en de kleine Berckt en de Coesdonck, de belangrijkste waren. Zij kochten daarbij in 1505 de Borch, waarmee Johan van Eyll op 20 maart 1505 beleend werd²⁷. In dezelfde akte verkreeg z'n echtgenote Elisabeth het vruchtgebruik van de Borch bevestigd. Volgens de aantekeningen in de collectie van Van Spaen zou Johan van Eyll in 1510 overleden zijn²⁸, maar pas in 1520 maakte zijn vrouw Elisabeth van Goor met haar erfgenamen een voorlopige deling²⁹. Na de dood van Elisabeth, overleden op 10 december 1528, kwam er op 4 augustus 1530 een definitieve erfdeling tot stand³⁰. Uit het huwelijk van Johan en Elisabeth zijn tenminste acht kinderen bekend. Bovendien had Johan nog een natuurlijke zoon, Mathijs genaamd, waarvan bekend is dat hij in 1519 als schout te Geysteren optrad³¹. Behalve vijf zonen met de namen Johan, Sybert, Willem, Mathijs en Gerrit had 't echtpaar drie dochters, Lucia, Agnes en Anna geheten.

Sybert en Willem waren voor de Baarlose bezittingen het belangrijkste. Aanvankelijk werd Syberts jongere broer, Willem van Eyll, die in 1517 met Christina van den Sande trouwde, in 1526 met de Borch beleend³². Vóór de definitieve erfdeling in 1530 kwamen Sybert en Willem tot een accoord, zoals we kunnen zien in de erfdeling. In de reeds genoemde oorkonde uit 1530 werden de Baarlose goederen pas verdeeld. Hierbij verkreeg Sybert van Eyll, inmiddels getrouwd met Jo-

hanna van Broekhuizen, alle rechten op de Borch toegewezen:

“voer oere erffscheidinge ind deilinge hebben ind voir oir on
ind oeren erven erfflicken behalden dat huys ind woenynghe to
Baerle myt allen sinen hoicheiden, kerckgyfften, leenen ind
lijffgewynsguederen. Vort mytten moelen daer toe behoerende
ind mytten haeve voer den huysse gelegen”.

Daarentegen verkregen Willem van Eyll en Christina van den Sande uit de boedel alle rechten van de “twe haeve: de grote Beyrckt en de kleyne Berckt” toebedeeld. In de jaren 1538 en 1544 vernieuwde Sibert zijn leeneed³³. Hij is volgens zijn grafzerk, waarvan Henri de L'Escaille een tekening publiceerde, op 10 december 1552 overleden³⁴.

Na het overlijden van zijn vader Sybert werd Johan van Eyll op 11 december 1553 met de Borch beleend³⁵. Johan trouwde vóór 1557 met Maria van Broekhuizen, die het vruchtgebruik van kasteel de Borch op 19 maart 1557 kreeg toegewezen³⁶. Maria was een dochter van Willem van Broekhuizen en Griet van Speulde, stammend uit de Veluwe familietak Van Broekhuizen, welke haar oorsprong had in de hof Ter Binnen onder Horst.

Hoeveel kinderen Johan en Maria hadden is niet bekend. We zijn slechts één zoon tegengekomen. Deze werd naar z'n grootvader Sybert van Eyll genoemd. Johan zou volgens een verslag in een proces uit 1612 “voer umbtrent vier ende viertich jaer”, dus in 1568, zijn gestorven³⁷. Daarentegen noteerde J. Belonje in zijn genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken van Limburg een aantekening uit de collectie Van Spaen, dat Johan van Eyll op 14 mei 1571 was overleden³⁸.

Maria van Broekhuizen bleef achter met Sybert, die nog maar een kind van acht en half jaar oud was. Het waren voor haar geen gemakkelijke tijden, want kort na de dood van haar man werd de Borch geplunderd. Doch het ergste was dat in 1578 de Borch werd platgebrand. Ten gevolge van de troebele tijden heeft het kasteel twintig jaar lang geen bewoning gekend³⁹. Wanneer Maria van Broekhuizen overleed is niet bekend.

Namens de nog jeugdige Sybert werd zijn oom van moederszijde, Willem van Broekhuizen, in 1571 met de Baarlose goederen beleend⁴⁰. In 1577 werd Alard van Goor als voogd voor hem te boek gesteld⁴¹. Sybert van Eyll trouwde met Ermgard, dochter van Bertram van Bylandt en Sophia van Huyss (Haus), heer en vrouwe van Walbeck.

Sybert moet, volgens het reeds genoemde proces uit

Afb. 8. Interieur foto, juli 1955. Rijksdienst voor de Monumentenzorg te Zeist (46363).

1612, rond 1598 begonnen zijn met de herbouw van de Borch. Er is echter geen zinnig woord over te zeggen hoe lang hij met de herstelwerkzaamheden bezig is geweest. Immers, na twintig jaar diende hij allereerst de puinhopen te ruimen en hij ontkwam er zeker niet aan al het bouwvallige opgaande muurwerk te slopen. Alleen de gravure, die uit 1604 zou stammen, geeft een aanwijzing⁴². De tekening oogt eigenlijk te mooi om waar te zijn. Daarentegen biedt de schets uit de tijd van Syberts opvolger, vermoedelijk gemaakt tussen 1613 en 1637, een groot verschil⁴³. De eerste tekening laat ons een robuuste vierkante toren zien, terwijl de tekenaar van de schets uit 1613-1637 een ronde toren laat zien. Men kan zich afvragen in hoeverre deze tekenaars eigenlijk te vertrouwen zijn. Sybert van Eyll en Ermgard van Bijlandt waren onder huwelijksvoorwaarden getrouwd, want na Syberts dood – hij overleed vóór 1613 – verkreeg zijn vrouw de gebruiksrechten van de Borch bevestigd⁴⁴. Door

het huwelijk van hun enige dochter Anna Bertram van Eyll met Hendrik van Laer van Hoenlo, stammend van Huis Hoenlo gelegen in de gemeente Olst, vererfde de Borch naar deze familie⁴⁵. In 1674 verkocht de koning van Spanje als hertog van Gelre al zijn heerlijke rechten, zo ook die van het dorp Baarlo. Op 28 april 1674 werd Frederik Bertram van Laer beleend met één helft van de heerlijke rechten van Baarlo⁴⁶. De andere helft kwam in handen van Johan van Holonien (Hologniën zu Neden)⁴⁷. Zowel de halve heerlijkheid als het kasteel werden diverse malen als onderpand gesteld voor geleende bedragen. Op een gegeven moment werd de terugbetaling steeds moeilijker. Uiteindelijk verkocht de familie Van Laer op 22 april 1690 haar bezittingen in Baarlo aan Johan Baptist de Bierens, deken te Aken, die tevens de grootste schuldeiser was⁴⁸. Drie weken later, op 13 mei

1690, werd zijn neef Johan Baptist Joseph de Bierens na schenking met deze goederen beleend⁴⁹. In 1762 vererfden de Baarlose bezittingen op Willem Raymond de Bierens, hij was de laatste telg uit deze familie. Hij was grootdeken te Aken en vermaakte bij testament al zijn goederen aan Hendrik van Erp⁵⁰. Tot 1962 bleef de Borch in handen van diens nazaten. Hierdoor wordt de Borch nog steeds in de volksmond 'de Erp' genoemd. In 1962 kocht de gemeente Maasbree het kasteel en onder toezicht van Rijksdienst voor de Monumentenzorg werd het in de jaren 1972, 1973 en 1974 ingrijpend gerestaureerd⁵¹. Een cultureel centrum werd in de noordwestvleugel ondergebracht, terwijl de zuidoostvleugel tot ambtswoning voor de burgemeester werd ingericht. De situatie veranderde in 1993 opnieuw toen het kasteel te koop werd aangeboden. Uiteindelijk verkocht de Gemeente Maasbree de Borch op 30 december 1993 aan Gerard Heinen, een zakenman wonend op de Philippijnen⁵².

Gebruikte afkortingen:

- ARA = Algemeen Rijksarchief Brussel
HSAD = Hauptstaatsarchiv in Düsseldorf
RAL = Rijksarchief in Limburg
RAN-Br = Rijksarchief in Noord-Brabant
PSHAL = Publications de la société historique et archéologique dans le Limbourg.

Noten:

- ¹ RAL, Archief kasteel de Borch (d'Erp) te Baarlo, aanwinst 1927, inv.nr. 309 B folio 3-5; Volledige tekst is afgedrukt bij H.d. L'Escaille, La Seigneurie de Baarlo, PSHAL 13 (1896-97) 412-413. Diverse afschriften beruiste zowel in het archief van de schepenbank van Baarlo als in het familiearchief d'Olne.
- ² RAL, Charters Well, IAIH-50, aanwinst 1928 (1320 juli 6). J.S. van Veen, Koopbrief der heerlijkheid Well en Bergen, in; De Maasgouw 37 (1915) 65-67.
- ³ Gräfllich von Loe'sches Archiv Schloss Wissen zu Weeze, Ohne Urkunden nr. (1340 december 5).
- ⁴ J. Linssen, Informaties over Baarlo in: PSHAL (1973), 178.
- ⁵ E. Rosenkrantz, Bijdrage tot de geschiedenis der Graven van Kessel, in: De Maasgouw 23 (1901), 27.
- ⁶ Archiv Schloss Wissen, Ohne Urk. nr. (1363 januari 22).
- ⁷ Idem, Ohne Urk. nr. (1368 juni 12).
- ⁸ Idem, Ohne Urk. nr. (1370 december 11).
- ⁹ J. Linssen, Informaties over Baarlo in: PSHAL (1973), 178.
- ¹⁰ I.A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, Deel II, Arnhem 1833, nr 55 (1352 juli 9).
- ¹¹ RAL, Archief klooster Keyzerbos te Neer, Cartularium 1226-1762, folio 104-105.
- ¹² Idem, folio 105 v.-106; J. Linssen, Ambtmannen van Kessel, in: De Maasgouw 81 (1962), 18.
- ¹³ I.A. Nijhoff, Gedenkwaardigheden uit de geschiedenis van Gelderland, Deel II, Arnhem 1833, nrs. 161 en 162. (1368 november 1).
- ¹⁴ P.N. van Doorninck, Schatting van den Lande Gelre voor het Overkwartier en de Betuwe van 1369, Haarlem 1903, 35.
- ¹⁵ P.N. van Doorninck, Acten betreffende Gelre en Zutphen 1377-1397, Haarlem 1901, 119.
- ¹⁶ RAG, Gelderse leenkamer, inv.nr. 1 folio CLV (1407 okt.24).
- ¹⁷ Idem, inv.nr. 1 folio CCII (1410 januari 30).
- ¹⁸ Idem, inv.nr. 2 folio CLXVI (1424 maart 30).
- ¹⁹ RAN-Br. Bossche schepenprotocollen, 1428-1429 folio 319. A.R.A. Brussel, Weense charters 512 doos X nr. 361.
- ²⁰ Gelderse leenkamer, inv.nr. 2 folio CLXXII verso (1456 januari 14).
- ²¹ Idem, inv.nr. 2 folio CLXXII verso (1456 november 11).
- ²² Idem, inv.nr. 5 folio CLXI (1473 oktober 8).
- ²³ Idem, inv.nr. 9 folio 102 verso (1493).
- ²⁴ Idem, inv.nr. 9 folio 112 (1499 november 12).
- ²⁵ Idem, inv.nr. 9 folio 113 (1501 april 18).
- ²⁶ M. Janssen, Historie der aloude heerlijkheid Spraeland- Oostrum, in: PSHAL 13 (1896-1897), 32.
- ²⁷ Gelderse leenkamer, inv.nr. 9 folio 120; RAN-Br. Leenhof Cuyck, inv.nr. 9 folio 55 (1505 maart 20).
- ²⁸ Hoge Raad van Adel, Den Haag, collectie Van Spaen, inv.nr. 74 B folio 244 v. Van Spaen beschrijft hier de grafzerk van Johan van Eyll en Elisabeth van Goor.
- ²⁹ RAL, Huisarchief Scheres - d'Olne te Baarlo, inv.nr. 709 (1520 april 30).
- ³⁰ Idem, inv.nr. 709 transfix (1530 augustus 4).
- ³¹ W. Kohl, Urkunden des Archivs von Schloss Gartrop, Urk. regest nr. 105 (1519 december 1).
- ³² Gelderse leenkamer, inv.nr. 12 folio CXXXV verso (1526 juli 16).
- ³³ Idem, inv.nr. 14 folio 98 v. (1538 november 6); inv.nr. 17 folio 37 (1544 juni 11).
- ³⁴ H. de L'Escaille, La Seigneurie de Baarlo, PSHAL 13 (1896-1897), 344.
- ³⁵ Gelderse leenkamer, inv.nr.19 folio LVI (1553 december 1).
- ³⁶ Idem, inv.nr. 20 folio CXXIIIv.-CXXV (1557 maart 19).

- ³⁷ RAL, Archief kasteel de Borch (d'Erp) te Baarlo, aanwinst 1927, inv.nr. 310 folio 3. Procesakten tussen de weduwe Van Eyll en de schepenen ende gemeente van Baarlo (1612).
- ³⁸ J. Belonje, Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden uit de kerken van Limburg, PSHAL 96-97, (1960-1961) 23.
- ³⁹ zie noot 37. Procesakten tussen de weduwe Van Eyll en de schepenen ende gemeente van Baarlo (1612).
- ⁴⁰ HSAD, Archiv Herrschaft Hueth, Urk. 334 (1571 oktober 13); RAL, Archief Rekenkamer te Roermond, aanwinst 1895, inv. nr. 99 (F) folio 52.
- ⁴¹ Idem, inv.nr. 100 (G) folio 65.
- ⁴² H. de L'Escaille, La Seigneurie de Baarlo, PSHAL 13 (1896-1897), 214.
- ⁴³ Gemeentearchief Maasbree, Oud archief, inv.nr. 364.
- ⁴⁴ RAL, Archief Rekenkamer te Roermond, aanwinst 1895, inv. nr. 106 (O) folio 51 verso.
- ⁴⁵ A.J. Gevers en A.J. Mensema, Het Huis Hoenlo in; De Havezaten in Salland en hun bewoners, Alphen a.d. Rijn 1985, 239-247.
- ⁴⁶ RAL, Archief kasteel de Borch (d'Erp) te Baarlo, aanwinst 1927, inv.nr. 322, regest 160 (1674 april 28).
- ⁴⁷ Idem, vermeld in dezelfde oorkonde.
- ⁴⁸ Idem, inv.nr. 316, regest 187 (1690 april 22).
- ⁴⁹ Idem, inv.nr. 327, regest 189 (1690 mei 13).
- ⁵⁰ HSAD, Landesarchiv Geldern, Justizhof III Lehen und Adel, inv.nr. 2 (B) 1758-1792, folio 149v-150. (1787 nov. 30). M. Flokstra, Register op de leenaktenboeken van het Pruisisch Overkwartier van Gelder 1713-1794, Maastricht 1991, (139-140), nr. 143.8.
- ⁵¹ Kadaster Roermond, Archief van de hypotheekbewaarder, Deel 1619 akte nr. 76 (1962 februari 14). Restauratie Kasteel 'De Borcht' te Baarlo in: Nivag profiel, Voorburg 1975 (2e jrg. nr. 1), 2-7.
- ⁵² Dagblad voor Noord-Limburg, Woensdag 8 september 1993. Kadaster Roermond, Archief van de hypotheekbewaarder, Deel 8787 akte nr. 5 (1993 december 30).

Literatuur:

1. H. de L'Escaille, La Seigneurie de Baarlo, PSHAL 13 (1896-97), 214 - 485.
2. J.A. Flament, De Borch te Baarlo en De Berckt te Baarlo in: Buiten, Geïllustreerd weekblad 1916.
3. C. Thijs, Baarlo het dorp met vier adellijke kastelen, Baarlo 1953 en 1974.
4. P. Houben, Monumenten uit een rijk verleden Van Barle tot Baarlo, Heerlen 1984.